OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

VUOIGATVUOĐAMINISTERIIJA
RIEHTIMINISTERIÖ
VUÕIGGÂDVUÕTTMINISTERIA

Protokoll

Gemensamt möte mellan nordiska ministrar med ansvar för samefrågor och sametingens ordförande

Helsingfors den 11 november 2026

1. Nordiska samekonventionen

Ministrarna och sametingens ordförande diskuterade läget för den nordiska samekonventionen och utbytte synpunkter i frågan.

Vid det föregående mötet 2024 konstaterades att det är naturligt att återkomma till frågan när en översyn av sametingslagen har slutförts i Finland. Detta arbete slutfördes sommaren 2025, efter ett långt och omfattande beredningsarbete.

Ministrarna och sametingens ordförande ber Nordiska ämbetsmannaorganet för samiska frågor att fortsätta diskussionerna och bevaka möjligheten att föra frågan vidare. Frågan tas upp på nytt på nästa minister- och sametingspresidentmöte.

2. Sannings- och försoningsprocesserna i Finland, Sverige och Norge

Ministrarna och sametingens ordförande konstaterade att de finska och norska sannings- och försoningskommissionerna samt den svenska sanningskommissionen har slutfört sitt arbete och utarbetat slutrapporter med förslag och rekommendationer för framtiden. Ministrarna och sametingens ordförande diskuterade erfarenheter från arbetet med kommissionerna och mottagandet av dem sedan de överlämnats.

Ministrarna och sametingens ordförande anser att processerna har stor betydelse för bearbetningen av det som hänt i det förflutna och för relationen mellan samerna och staterna. Ministrarna och sametingens ordförande antecknade i protokollet sitt tack till alla som har arbetat för att inleda och genomföra processerna.

Ministrarna och sametingens ordförande anser det vara viktigt att diskussionen om slutrapporterna och om det uppföljande arbetet utifrån dem fortsätter. Ministrarna och sametingens ordförande bad Nordiska ämbetsmannaorganet för samiska frågor att utbyta information om hur processerna framskrider i de olika länderna och undersöka möjligheter till samarbete mellan länderna i de delar av det uppföljande arbetet som är förknippat med gränsöverskridande frågor.

3. Beredskapskapsfrågor

Sametingens ordförande redogjorde för den påverkan förändringar i det regionala säkerhetsläget haft på markanvändningen i Sápmi och vilka frågor som rör samernas rättigheter som är viktiga att beakta i beredskapssammanhang. Sametingens ordförande framhöll att samernas materiella och

processuella rättigheter ska beaktas även i situationer och processer som hastigt måste avklaras samt att den nationella säkerheten och beredskapen är viktiga frågor även för samerna

Ministrarna och sametingens ordförande konstaterade att det i beredskapssammanhang är viktigt att ta hänsyn till samernas språk, kultur och ställning som urfolk. Ministrarna och sametingens ordförande understryker vikten av att information i krissituationer når alla människor och att budskapet är begripligt.

Beredskapen byggs upp genom samarbete mellan flera aktörer. Samernas kunskap är värdefull när man planerar beredskapen i samernas traditionella bosättningsområde, Sápmi. Ministrarna och sametingens ordförande uppmuntrar olika myndigheter att samarbeta med relevanta samiska företrädare i beredskapsfrågor.

4. Sámi Giellagáldu

Ministrarna och sametingens ordförande fick en aktuell lägesöversikt över Sámi Giellagáldus verksamhet. Ministrarna och sametingens ordförande bekräftar sin gemensamma syn på att det gemensamma nordiska samarbetet kring de samiska språken har en väsentlig betydelse för språkens livskraft och utveckling. Ministrarna och sametingens ordförande erkänner den viktiga roll som Sámi Giellagáldus arbete spelar för utvecklingen av de samiska språken. Ministrarna och sametingens ordförande uppmuntrar till fortsatt nordiskt språksamarbete inom ramen för Sámi Giellagáldu.

Johanna Suurpää
Avdelningschef, överdirektör
ersätter Leena Meri, justitieminister,
Finland

Leena Niittyvuopio-Jämsä
Sametingsledamot
ersätter Pirita Näkkäläjärvi, ordförande,
Sametinget i Finland

Bjørnar Selnes Skjæran
Kommunal- og distriktsminister, Norge

Paul Bendikk Jåma
Sametingsråd
ersätter Silje Karine Muotka, president,
Sametinget i Norge

Karin Svanborg-Sjövall
Statssekreterare
ersätter Parisa Liljestrand, kulturminister,
Sverige

Marianne Gråik
Styrelseordförande, Sametinget i Sverige